

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iulie 2021, în cauza penală în privința lui

Mîndîcanu Evgheni xxxxx, născut la xxxxx,
originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 19.01.2016 – 13.05.2019;

Instanța de apel: 24.06.2019 – 11.03.2020;

Instanța de recurs: 16.07.2020 – 13.10.2020;

Instanța de apel: 04.12.2020 – 07.07.2021;

Instanța de recurs: 01.10.2021 – 19.04.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 13 mai 2019, Mîndîcanu Evgheni a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1 500 (o mie cinci sute) unități convenționale, echivalentul a 30 000 (treizeci mii lei) lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea în domeniul administrării mijloacelor bănești sau a bunurilor materiale pe un termen de 2 (doi) ani.

Procesul penal în privința lui Mîndîcanu Evgheni, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, a fost încetat din motiv că a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Palaniuc Lidia, Guțu Valentina, Samoil Svetlana și Bugulean Sergiu, au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța de drept civil.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Mîndîcanu Evgheni, acționând cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei

persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, acționând în calitate de administrator al Asociației Proprietarilor de Locuințe nr. 47/52, asociație care conform hotărârii Curții de Apel Economică din 23 ianuarie 2012 a fost lichidată, sub pretextul reprezentării și administrării unei noi persoane juridice și anume S.C.L. „N. Iorga 34/36/38”, entitate economică neînregistrată în „Registrul de Stat al persoanelor juridice”, folosind în calitate de cod fiscal și număr de înregistrare, numărului de identitate personal, atribuit și înregistrat în Registrul de evidență a populației cu nr. xxxxx, în perioada de la 26 ianuarie 2011 și până în luna februarie 2014, folosindu-se de faptul că în calitate de administrator al Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 47/52, a avut încrederea mai multor proprietari de locuințe a asociației, inducându-le în eroare prin prezentarea ca adevărate a unor fapte mincinoase, sub pretextul întreținerii și exploatării fondului de locuințe pentru achitarea serviciilor comunale, precum și a diferitor cheltuieli inventate, a primit de la proprietarii apartamentelor de pe str. xxxxx din xxxxx, diferite sume de bani, pe care ulterior i-a însușit, dar care nu i-a achitat integral furnizorilor de servicii comunale, admițând astfel crearea restanțelor față de furnizorii de servicii comunale, litigii patrimoniale cu beneficiarii de servicii, adică a dobândit ilegal de la partea vătămată Palaniuc Lidia bani în sumă de 458,58 lei, de la partea vătămată Guțu Valentina bani în sumă de 755,43 lei, de la partea vătămată Bugulean Sergiu bani în sumă de 272 lei, iar în total bani în sumă de 2 393,76 lei, cauzându-le astfel o daună în proporții considerabile.

Astfel, acțiunile inculpatului Mîndîcanu Evgheni, au fost încadrate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune considerabile.*

Tot el, activând în calitate de administrator al S.C.L. „N. Iorga 34/36/38”, ales în baza unui contract de administrare fiduciară din 21 iunie 2010 al adunării generale a locatarilor blocurilor locative, amplasate pe str. xxxxx din xxxxx, în perioada de la 26 ianuarie 2011 și până în luna februarie 2014, folosind intenționat situația de serviciu în interesul său personal, precum și în interesul persoanelor terțe, a primit de sine stătător hotărâri de gestionare a mijloacelor bănești ale S.C.L. „N. Iorga 34/36/38”, în folosul unor proprietari ai apartamentelor de pe str. N. Iorga, 34/36/38, mun. Bălți, inclusiv și în folosul său personal, mijloace bănești, ce au fost colectate de la locatarii blocurilor locative de pe str. xxxxx, și care aveau altă destinație și anume urmau să fie achitate pentru prestarea serviciilor comunale, care au fost utilizate în lipsa documentelor confirmative, prin ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice în sumă de 87 833,68 lei, ceea ce

se atribuie la urmări grave.

Acțiunile inculpatului Mîndîcanu Evgheni au fost încadrate în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, *abuz de serviciu manifestat prin folosirea intenționată de către o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală, ori care lucrează pentru o astfel de organizație a situației de serviciu, a bunurilor organizației în interes material, în alte interese personale sau în interesul terților, direct ori indirect, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice și care s-au soldat cu urmări grave.*

2.1. De asemenea, prima instanță a conchis că este dovedită integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare și înșelăciune, prin cauzarea de daune considerabile* (în redacția legii în vigoare la momentul săvârșirii faptei), conform învinuirii inițiale, care a fost modificată de către acuzatorul de stat în baza ordonanței din 23 ianuarie 2019, în sensul atenuării acesteia, incriminându-i lui Mîndîcanu Evgheni săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, în urma intrării în vigoare a Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, și anume că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune considerabile.*

3. Inculpatul Mîndîcanu Evgheni, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat de învinuirea înaintată în baza art. 335 alin. (1¹), 190 alin. (1) Cod penal, din motiv că lipsește fapta infracțiunii.

În motivarea apelului inculpatul a indicat că prima instanță a operat cu informații intenționat falsificate privind indicatorii suprafeței totale a apartamentelor pretinselor părți vătămate, iar auditorul care a identificat presupusa delapidare în proporții mari, nu a respectat obligațiile sale stabilite de legea cu privire la audit.

Prin urmare, inculpatul a invocat, că nu au fost stabilite circumstanțele dispariției după efectuarea percheziției, a unor documente, precum și faptul că nu au fost examinate detaliat documentele anexate la materialele cauzei penale, care în cumul demonstrează nevinovăția sa. Or, acțiunile incriminate nu reprezintă fapte penale, întrucât și-a desfășurat activitatea în baza legislației cu privire la locuințe.

4. Avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri

potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mîndîcanu Evgheni să fie achitat de învinuirea înaintată în baza art. 335 alin. (1¹), 190 alin. (1) Cod penal, din motiv că lipsește fapta infracțiunii.

În motivarea apelului partea apărării a invocat, că prima instanță nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor anexate la materialele cauzei penale, iar soluția adoptată nefiind motivată prin prisma probelor invocate.

Astfel, partea apărării a precizat că soluția primei instanțe este una ambiguă, ceea ce denotă o examinare superficială a cauzei și acceptarea poziției părții acuzării de către instanța de judecată.

Or, probatoriul administrat nu demonstrează că acțiunile inculpatului întrunesc latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie și abuz de serviciu. Prin urmare, sentința de condamnare nu poate fi bazată doar pe presupuneri, în lipsa unor probe cercetate în coroborare cu celelalte probe prezentate de acuzare.

În concluzie, partea apărării a precizat că învinuirea înaintată lui Mîndîcanu Evgheni se întemeiază doar pe presupuneri, și nu se bazează pe probe veridice și incontestabile care să demonstreze vinovăția inculpatului, fapt ce impune adoptarea unei soluții de achitare a inculpatului Mîndîcanu Evgheni, de învinuirea înaintată.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 martie 2020, au fost admise apelurile declarate, din alte motive decât cele invocate, casată parțial sentința primei instanțe, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal în privința lui Mîndîcanu Evgheni, învinuit în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, a fost încetat din motiv că a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

În rest, sentința a fost menținută.

5.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a menționat, că prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Mîndîcanu Evgheni în baza art. 190 alin. (1) și art. 335 alin. (1¹) Cod penal, însă a constatat fapta inculpatului doar în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că prima instanță, contrar prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, în descriptivul sentinței nu a constatat fapta criminală săvârșită de către inculpat ca fiind dovedită, reținând doar în ce Mîndîcanu Evgheni este învinuit de către organul de urmărire penală.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a constatat fapta săvârșită de către Mîndîcanu Evgheni, considerată ca fiind dovedită, concluzionând în acest sens că fapta inculpatului întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune*

considerabile.

Totodată, instanța de apel a reținut că procesul penal în privința lui Mîndîcanu Evgheni, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, urmează a fi încetat din motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Referitor la învinuirea înaintată inculpatului în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, instanța de apel a stabilit în acest sens că vinovăția lui Mîndîcanu Evgheni, a fost demonstrată în totalitate.

6. Inculpatul Mîndîcanu Evgheni, fără a indica un temei concret din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor instanțelor de fond și rejudecarea cauzei.

În argumentarea recursului, a invocat că instanțele de fond au respins demersurile privind verificarea integrității actelor ridicate în cadrul percheziției efectuate la 18 februarie 2014, care ar permite stabilirea timpului dispariției actelor ce probează suma de 87 833, 68 lei, potrivit evidenței contabile reflectate în aceste documente.

Astfel, inculpatul a menționat că atât el, precum și contabilă nu au avut acces la materialele cauzei, primind în acest sens un refuz în scris al procurorului.

În luna mai 2015, a luat cunoștință cu hotărârea prin care asociația a fost radiată din Registrul de Stat al Întreprinderilor, și în calitate de administrator, a informat creditorul CET-Nord că datoria în sumă de 81 557,48 lei, acumulată la 01 iunie 2015, urmează să fie încasată ulterior de la părțile vătămate.

De asemenea, a mai invocat că la baza calificării acțiunilor sale, partea acuzării a reținut contractul de administrare fiduciară încheiat la 21 iunie 2010, semnat de toți coproprietarii, cu compensarea cheltuielilor conform art. 350 (549) Cod civil, care prevede că fiecare coproprietar poate să efectueze acte de conservare a bunurilor proprietate comună pe cote-părți, fără acordul celorlalți coproprietari și să le pretindă compensarea cheltuielilor proporțional cotei lor părți.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 octombrie 2020, a fost admis recursul ordinar, casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de recurs a indicat, că potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, prima instanță a admis următoarele erori:

a) în descriptivul sentinței, indicând că: „Mîndîcanu Evgheni a fost învinuit de faptul că...” – element al unei sentințe de achitare, nu a constatat fapta în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, ca fiind dovedită.

Totodată în dispozitivul sentinței, fără a-l declara vinovat pe inculpat de

săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, prima instanță a dispus încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea prescripției de tragere la răspundere penală, deci din motive de nereabilitare;

b) nu a respectat procedura de aplicare a prescripției tragerii la răspundere penală a persoanei inculpate și nu a descris fapta infracțională în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, considerată ca fiind dovedită în descriptivul sentinței, însă în dispozitiv a dispus încetarea procesului penal din motivul expirării termenului de prescripție, situație în care se adoptă o sentință de condamnare cu liberarea de pedeapsă, însă nu stabilește ce fel de sentință a adoptat - de încetare a procesului penal din motive de reabilitare, nereabilitare, sau de condamnare, iar în descriptivul și dispozitivul hotărârii adoptate fiind prezente elementele ambelor categorii de hotărâri judiciare, care prin esența lor se exclud reciproc;

c) nu a coroborat noua învinuire formulată inculpatului prin ordonanța din 23 ianuarie 2019, potrivit căreia ultimul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, adică: *„dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean”*, cu prescripțiile din art. 8 și 10 Cod penal, sub aspectul că, în cazul în care infracțiunea de escrocherie nu a fost dezincriminată după modificările operate în art. 190 Cod penal, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv, acțiunile făptuitorului urmau a fi încadrate conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Or, acceptând noua învinuire și reîncadrând acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (1), în redacția nouă, în vigoare din 17 august 2018, conform indicilor: *„...prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului...”*, a încălcat prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală și art. 10 Cod penal, deoarece aceste calificative, care majorează volumul învinuirii inițiale, nu existau la momentul săvârșirii faptei, iar asemenea împrejurări de fapt și de drept, fapte și episoade adăugătoare, care nu au fost puse la baza învinuirii inculpatului inițial, nici nu se regăsesc în noua faptă indicată de acuzare, cât și de instanță.

De asemenea, instanța de recurs a constatat că nu a fost elucidată, esența elementelor *„naturii și calităților substanțiale ale obiectului părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic)*

actului juridic nul..., comportamentul dolosiv sau viclean”, inclusiv coroborată cu acțiunile infracționale concrete și împrejurările de fapt incriminate inculpatului;

d) prima instanță, nu a înlăturat contradicțiile din învinuire și le-a repetat în descriptivul sentinței, că: „*sub pretextul reprezentării și administrării unei noi persoane juridice și anume S.C.L. „N. Iorga 34/36/38”, entitate economică neînregistrată în „Registrul de Stat al persoanelor juridice”... de la 26 ianuarie 2011 și până în luna februarie 2014.*”, apoi că: „*Tot el, activând în calitate de administrator al S.C.L. „N. Iorga 34/36/38”, ales în baza unui contract de administrare fiduciară din 21 iunie 2010 al adunării generale a locatarilor blocurilor locative... de la 26 ianuarie 2011 și până în luna februarie 2014...*”;

e) a constatat în fapt, dubios că: „*Tot el, activând în calitate de administrator al S.C.L. „N. Iorga 34/36/38”, ales în baza unui contract de administrare fiduciară din 21 iunie 2010 al adunării generale a locatarilor blocurilor locative, amplasate pe str. xxxxx din xxxxx, în perioada de timp de la 26 ianuarie 2011 și până în luna februarie 2014, folosind intenționat situația de serviciu în interesul său personal, precum și în interesul persoanelor terțe, a primit de sine stătător hotărâri de gestionare a mijloacelor bănești ale S.C.L. „N. Iorga 34/36/38” în folosul unor proprietari ai apartamentelor de pe str. xxxxx, inclusiv și în folosul său personal, mijloace bănești, ce au fost colectate de la locatarii blocurilor locative de pe str. xxxxx, mijloace bănești care aveau altă destinație și anume urmau să fie achitate pentru prestarea serviciilor comunale, care au fost utilizate în lipsa documentelor confirmative, prin ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice în mărime de 87 833,68 lei, ceea ce se atribuie la urmări grave*”. Or, nu este constatat cine sunt persoanele terțe și unii proprietari, nefiind clar cine sunt persoanele fizice-părți vătămate, cărora le-a fost cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege în mărime de 87 833,68 lei, ceea ce se atribuie la urmări grave.

Mai mult, încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal: „*abuz de serviciu manifestat prin folosirea intenționată de către o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală, ori care lucrează pentru o astfel de organizație a situației de serviciu, a bunurilor organizației în interes material, în alte interese personale sau în interesul terților, direct ori indirect, dacă acesta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice și care s-au soldat cu urmări grave*”, a depășit limitele învinuirii formulate, ori în ordonanța de modificare a învinuirii nu sunt incriminate inculpatului calificativele care gestionează o organizație comercială, sau o altă organizație nestatală, ori care lucrează pentru o astfel de organizație, daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.

Pe lângă aceasta, nu a coroborat calificativele a bunurilor organizației, în

interesul terților, direct ori indirect, cu prescripțiile din art. 8 și 10 Cod penal, sub aspectul că, asemenea elemente nu existau în dispoziția art. 335 alin. (1¹) Cod penal la momentul săvârșirii faptei incriminate;

f) prima instanță doar a enumerat probele administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate în rechizitoriu și nu a indicat motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării.

Cu referire la erorile admise de instanța de apel, instanța de recurs a constatat, că potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate, instanța a admis următoarele erori:

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de prima instanță, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința total și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând parțial o sentință nemotivată și neîntemeiată legal;

b) identic primei instanțe, nu a respectat procedura de aplicare a prescripției tragerii la răspundere penală a persoanei inculpate;

c) nu a coroborat noua învinuire formulată inculpatului Mîndîcanu Evgheni prin ordonanța din 23 ianuarie 2019. La fel, acceptând noua învinuire și reîncadrând identic primei instanțe acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a depășit limitele judecării cauzei;

d) nu a înlăturat contradicțiile din învinuire și le-a reprodus în descriptivul deciziei sale;

e) a menținut constatările în fapt făcute cu incertitudine de prima instanță;

f) a încadrat similar primei instanțe acțiunile inculpatului Mîndîcanu Evgheni în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, fără a corobora calificativele incriminate cu depășirea limitelor învinuirii înaintate;

g) nu a apreciat probele corespunzător art. 100, 101 Cod de procedură penală, doar le-a enumerat și nu a motivat respingerea probelor înaintate de partea apărării;

h) la încadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, conform calificativului „*soldat cu urmări grave*”, instanța de apel nu a ținut cont de Hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 17 octombrie 2019 prin care textul „*soldate cu urmări grave*” din art. 335 alin. (1¹) Cod penal, a fost declarat neconstituțional;

i) instanța de recurs a constatat că instanța de apel, prin decizia contestată nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iulie 2021, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința primei instanțe, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit

pentru prima instanță, prin care Mîndîcanu Evgheni:

- a fost achitat de învinuirea înaintată în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii;

- a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, în redacția Legii până la 17 august 2018;

- procesul penal în privința lui Mîndîcanu Evgheni, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, a fost încetat în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, din motiv că a intervenit termenul de prescripție, cu liberarea inculpatului de pedeapsa penală.

În rest, dispozițiile sentinței primei instanțe, au fost menținute.

8.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a constatat că prima instanță a judecat cauza în lipsa unei cercetări obiective a probelor, cu aprecierea eronată a împrejurărilor de fapt, iar ca rezultat constatarea greșită a aspectelor de drept, ce au dus la emiterea unei soluții neîntemeiate și ronate.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a precizat că în urma analizei materialelor cauzei, audierii în ședința de judecată a părților și cercetării suplimentare a probelor, vinovăția inculpatului Mîndîcanu Evgheni în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, a fost confirmată, în următoarele circumstanțe:

Mîndîcanu Evgheni, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, dându-și seama că, prin acțiunile sale, sustrage averea altor persoane și dorind aceasta, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, acționând în calitate de administrator al Asociației Proprietarilor de Locuințe nr. 47/52, asociație care conform hotărârii Curții de Apel Economică din 23 ianuarie 2012 a fost lichidată, sub pretextul reprezentării și administrării unei noi persoane juridice și anume S.C.L. „N. Iorga 34/36/38”, entitate economică neînregistrată în „Registrul de Stat al persoanelor juridice”, folosind în calitate de cod fiscal și număr de înregistrare a numărului de identitate personal, atribuit și înregistrat în „Registrul de evidență a populației” cu nr. xxxxx, în perioada de timp cuprinsă de la 26 ianuarie 2011 și până în luna februarie 2014, prin abuz de încredere și înșelăciune, sub pretextul întreținerii și exploatării fondului de locuințe, pentru achitarea serviciilor comunale, precum și a diferitor cheltuieli inventate, a primit de la proprietarii apartamentelor de pe str. xxxxx, din xxxxx, bani pe care i-a însușit, dar care nu i-a achitat integral furnizorilor de servicii comunale, admițând astfel crearea restanțelor față de furnizorii de servicii comunale, litigii patrimoniale cu beneficiarii de servicii, adică a dobândit de la partea vătămată Palaniuc Lidia bani în sumă de 485, 58 lei, de la partea vătămată Guțu Valentina bani în sumă de 755,43 lei, de la partea vătămată Samoil Svetlana bani în sumă de 880, 95 lei, iar în total bani în sumă de 2 121,76 lei, cauzând astfel daune în proporții considerabile părților vătămate Palaniuc Lidia, Guțu Valentina

și Samoil Svetlana, bani pe care i-a însușit.

Astfel, referitor la partea vătămată Bogulean Sergiu, instanța de apel a constatat că acestuia nu i-a fost cauzat careva prejudiciu, or, potrivit declarațiilor ultimului depuse în instanța de judecată, rezultă că acesta nu a achitat suma de 272 lei, care a fost inclusă în factura de plată de către Mîndîcanu Evgheni.

Totodată, ținând cont de modificările operate la art. 190 alin. (1) Cod penal, care a fost modificat prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, instanța de apel a concluzionat că învinuirea inculpatului Mîndîcanu Evgheni urmează a fi menținută în latura încadrării, în baza acestui articol, or, nu pot fi reținute calificativele de la componența în cauză în redacția legii noi, deoarece a intrat în vigoare ulterior acțiunilor incriminate, astfel, acțiunile respective se încadrează în prevederile art. 190 alin. (1) Cod penal, în varianta legii în vigoare la data săvârșirii faptei, de până la modificările operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, sub formă de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, săvârșite prin înșelăciune și abuz de încredere.

De asemenea, instanța de apel a indicat, că prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, au fost operate mai multe modificări la Codul penal, inclusiv acestea vizează norma de incriminare din această cauză – art. 190 Cod penal, potrivit căreia s-a dispus:

La articolul 190: în dispoziția alineatului (1), textul *„înșelăciune sau abuz de încredere”* se substituie cu textul *„inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic), actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”*; în dispoziția alineatului (2), lit. c) se exclude.

Prin urmare, instanța de apel a reținut, că la 26 iulie 2018, a fost adoptată o nouă redacție a alin. (1) din art. 190 Cod penal și agravanta de la alin. (2) al art. 190 inserată la lit. c) – cu cauzarea de daune în proporții considerabile, a fost exclusă, fiind regăsită în componența alin. (1) din aceeași normă. Potrivit noilor prevederi, se consideră infracțiune de escrocherie, art. 190 alin. (1) Cod penal *„dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.*

În acest context, instanța de apel a concluzionat, că din conținutul noilor

modificări ale art. 190 Cod penal, rezultă că legislatorul a concretizat acțiunile și consecințele prejudiciabile prin care se săvârșește infracțiunea de escrocherie „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane care a cauzat daune considerabile”, mai mult, legislatorul a adoptat un concept mai concret a metodelor prin care se comite dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, în cazul de escrocherie și anume: a) *prin inducerea în eroare a uneia sau mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase*; b) *prin inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane prin prezentarea ca mincinoasă a unei fapte adevărate*. Însă prin modificările legislative ale art. 190 Cod penal, nu s-au dezincriminat acțiunile inculpatului, legislatorul nu a schimbat conceptul de escrocherie sau conținutul ei, dar ținând cont de recomandările CEDO, recomandările naționale și internaționale, precum și de cele Constituționale ale Republicii Moldova privitor la claritatea și previzibilitatea normei penale, a înlocuit sintagmele prea generale, cum erau „înșelăciunea sau abuzul de încredere”, cu fapte prejudiciabile, metode și mijloace de comitere a escrocheriei mai concrete, mai clare.

Totodată, instanța de apel a precizat că în cazul în care infracțiunea de escrocherie nu a fost dezincriminată după modificările operate în art. 190 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 în vigoare din 17 august 2018, redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, acțiunile făptuitorului urmează a fi încadrate conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei, fiind o normă care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite.

Așadar, instanța de apel a constatat că, de fapt, acțiunile infracționale săvârșite de Mîndîcanu Evgheni, se subscriu în continuare infracțiunii de escrocherie, nefiind dezincriminate, și nefiind posibil de agravat situația inculpatului în sensul modificat prin ordonanța din 23 ianuarie 2019.

Reieșind din prevederile art. 10 Cod penal, și prevederile Legii nr. 179 din 26 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative, în vigoare din 17 august 2018, prin care au intervenit noile modificări la art. 190 Cod penal, expuse mai sus în conținutul prezentei decizii, instanța de apel a stabilit că acțiunile infracționale comise de Mîndîcanu Evgheni în perioada 26 ianuarie 2011 – februarie 2014, când a acționat cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor părților vătămate Palaniuc Lidia, Guțu Valentina și Samoila Svetlana, prin înșelăciunea acestora în calitate de administrator al Asociației Proprietarilor de Locuințe nr. 47/52, care prin hotărârea Curții de Apel Economice din 23 ianuarie 2012 a fost lichidată, se subscriu normei prevăzute de legiuitor la art. 190 alin. (1) Cod penal, în componența la momentul săvârșirii faptei respective de către inculpat.

Subsidiar, instanța de apel a indicat că, pentru calificarea faptei în temeiul art. 190 Cod penal, nu au importanță metodele sub care se prezintă înșelăciunea,

care poate fi realizată pe cale verbală, în scris sau sub forma unor acțiuni. Or, la 01 februarie 2001, a fost fondată APLP nr. 47/52, având în calitate de administrator pe Mîndîcanu Evgheni, ulterior prin hotărârea Curții de Apel Economice din 21 octombrie 2009, a fost dispusă intentarea procedurii de lichidare a APLP nr. 47/52, iar prin hotărârea din 23 ianuarie 2012, a fost dispusă lichidarea asociației date și radierea acesteia din Registrul de stat al persoanelor juridice.

Ulterior, Mîndîcanu Evgheni a fondat SCL „N. Iorga 34/36/38”, care deși nu a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice, totuși aceasta, continua să încaseze plățile pentru serviciile comunale.

De asemenea, instanța de apel a conchis că procesul penal în privința lui Mîndîcanu Evgheni, în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, urmează să fie încetat în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, din motiv că a intervenit termenul de prescripție, cu liberarea inculpatului de pedeapsa penală.

În acest context, reținând prevederile art. 53 lit. g), 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, art. 275 pct. 4), 385 alin. (7) Cod de procedură penală, instanța de apel a stabilit că, inculpatul Mîndîcanu Evgheni a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, iar din ziua săvârșirii acesteia au expirat mai mult de 5 ani, din care considerente inculpatul urmează să fie liberat de pedeapsa penală din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Cu referire la învinuirea inculpatului Mîndîcanu Evgheni în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, instanța de apel a stabilit că prima instanță, adoptând soluția contestată, nu a respectat normele procesuale, nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a reținut, că reieșind din circumstanțele cauzei, se atestă că Mîndîcanu Evgheni, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, urmează a fi achitat, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că Mîndîcanu Evgheni a fost pus sub învinuire și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, *abuz de serviciu manifestat prin folosirea intenționată de către o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală, ori care lucrează pentru o astfel de organizație a situației de serviciu, a bunurilor organizației în interes material, în alte interese personale sau în interesul terților, direct ori indirect, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice și care s-au soldat cu urmări grave, în următoarele circumstanțe:*

Mîndîcanu Evgheni, activând în calitate de administrator al S.C.L. „N. Iorga 34/36/38”, ales în baza unui contract de administrare fiduciară din 21 iunie 2010, al adunării generale a locatarilor blocurilor locative, amplasate pe str. xxxxx, din xxxxx, în perioada de timp de la 26 ianuarie 2011 și până în luna februarie 2014, folosind intenționat situația de serviciu în interesul său personal, precum și în interesul persoanelor terțe, a primit de sine stătător hotărâri de gestionare a mijloacelor bănești ale S.C.L. „N. Iorga 34/36/38” în folosul unor proprietari ai apartamentelor de pe str. xxxxx, inclusiv și în folosul său personal, mijloace bănești, ce au fost colectate de la locatarii blocurilor locative de pe str. xxxxx, mijloace bănești care aveau altă destinație și anume urmau să fie achitate pentru prestarea serviciilor comunale, care au fost utilizate în lipsa documentelor confirmative, prin ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice în sumă de 87 833,68 lei, ceea ce se atribuie la urmări grave.

Așadar, instanța de apel a precizat că prima instanță urma să soluționeze chestiunile de fapt și de drept, și anume indicate supra, printre care dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat, și dacă da, în ce împrejurări a fost comisă.

Prin urmare, instanța de apel a indicat că obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sectorul privat, care presupune îndeplinirea obligațiilor de serviciu în mod corect, fără abuzuri, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite ale persoanelor fizice și juridice.

În cazul dat, persoana fizică, ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege suferă daune în proporții considerabile, este victima infracțiunii prevăzute la art. 335 Cod penal.

Instanța de apel a reținut, că la caz latura obiectivă a infracțiunii constituie fapta prejudiciabilă care se exprimă în folosirea, prin acțiune sau inacțiune, a situației de serviciu, urmările prejudiciabile fiind: *daune în proporții considerabile cauzate intereselor persoanelor fizice sau juridice, soldate cu urmări grave, legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.*

Subiectul infracțiunii este persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani. De asemenea, subiectul trebuie să aibă calitatea specială fie de *persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală, fie ca persoană care lucrează pentru o astfel de organizație.*

În acest sens, reținând prevederile art. 124 Cod penal, instanța de apel a indicat că inculpatul a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată săvârșirea infracțiunii în rezultatul activității sale în calitate de administrator al SCL „N. Iorga, 34/36/38”, ales în baza unui contract de administrare fiduciară, însă o asemenea

entitate economică nu există, or, această entitate nu a fost înregistrată în Registrul de Stat al persoanelor juridice, fapt reținut chiar de procuror în învinuirea înaintată în baza art. 190 alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a conchis că Mîndîcanu Evgheni nu este subiect al acestei infracțiuni, întrucât entitatea nu a fost înregistrată, iar inculpatul nu are calitatea specială de persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală.

Subsidiar, instanța de apel a menționat, că în speță, acuzatorul de stat a incriminat inculpatului Mîndîcanu Evgheni, că acesta a săvârșit fapta fiind administrator al SCL „N. Iorga, 34/36/38”, totodată nefiind dovedită calitatea specială a acestuia, iar în acest sens, reiterând că această entitate nu a fost supusă înregistrării de stat, or, prin aceasta s-a adus atingere dreptului inculpatului de a fi informat în mod detaliat cu privire la natura și cauza acuzației aduse împotriva lui, precum și a dreptului de a dispune de timpul și facilitățile necesare pregătirii unei apărări eficiente.

9. Procurorul în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea achitării inculpatului Mîndîcanu Evgheni de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, partea acuzării indică că instanța de apel urma să examineze cauza sub toate aspectele complet, și obiectiv, cu aprecierea probelor potrivit art. 101 Cod de procedură penată, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, or, soluția instanței de apel, prin care a fost dispusă achitarea inculpatului Mîndîcanu Evgheni, de învinuirea înaintată în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, contravine argumentelor expuse în decizie.

Astfel, partea acuzării indică, că în ședința instanței de apel a solicitat ca Mîndîcanu Evgheni să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) Cod penal, reieșind din prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr. 24 din 17 octombrie 2019.

În acest context, susține că după cercetarea materialelor cauzei penale și audierea inculpatului, precum și după ridicarea din oficiu a unor chestiuni de către instanța de apel, în ședința de judecată, prin concretizările susținute în cadrul dezbaterilor verbale, a solicitat ca Mîndîcanu Evgheni să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal pe acest capăt de învinuire, cu liberarea inculpatului de pedeapsa penală, din motiv că a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, solicitare care nu s-a referit la infracțiunea prevăzută de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, după cum a reținut instanța de apel.

De asemenea, menționează partea acuzării că instanța de apel a reținut

faptul că Mîndîcanu Evgheni nu este subiect al infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, făcând trimitere în acest sens la hotărârea Curții de Apel Economică din 23 ianuarie 2012, prin care s-a dispus lichidarea APL nr. 47/52, însă aceasta a fost radiată din Registrul de Stat al persoanelor juridice, la data de 15 mai 2015, fapt confirmat prin decizia Camerei Înregistrării de Stat, Oficiul Bălți, anexată la materialele cauzei.

Mai mult, partea acuzării menționează că la materialele cauzei au fost prezentate și anexate de către inculpat, două cereri de chemare în judecată din 01 august 2013 și 01 iulie 2014, semnate de către Mîndîcanu Evgheni, în calitate de președinte al consiliului de administrare al APL nr. 47/52.

Prin urmare, partea acuzării consideră că instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că inculpatul Mîndîcanu Evgheni, nu este subiect al infracțiunii prevăzute de art. 335 Cod penal, or, inculpatului i-a fost incriminată infracțiunea prevăzută de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, pentru acțiunile săvârșite în perioada de la 26 ianuarie 2011 și până în luna februarie 2014, iar APL nr. 47/52 (din care făceau parte casele nr. 34, 36,38 din str. N. Iorga), a fost radiată din Registrul de Stat al persoanelor juridice, la data de 15 mai 2015.

10. Avocatul Vlas Elena în numele inculpatului Mîndîcanu Evgheni, a depus referință la recursul declarat de procuror, pledând pentru respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

În argumentarea referinței, partea apărării susține că subiectul infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, trebuie să aibă calitatea specială, fie de persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală, fie ca persoană care lucrează pentru o astfel de organizație.

Astfel, invocând prevederile art. 124 Cod penal, menționează apărarea că inculpatul a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată săvârșirea infracțiunii în rezultatul activității sale în calitate de administrator al SCL „N. Iorga 34/36/38”, ales în baza unui contract de administrare fiduciară.

Prin urmare, susține că în speță, s-a constatat că o asemenea entitate economică nu există, or, această entitate nu a fost înregistrată în Registrul de Stat al persoanelor juridice, fapt reținut de procuror în învinuirea înaintată în baza art. 190 alin. (1) Cod penal.

În acest context, apărarea conchide că Mîndîcanu Evgheni, nu este subiect al infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, întrucât entitatea nu a fost înregistrată, astfel că acesta, nu a avut calitatea specială de persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală.

11. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce succed.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele

de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează parțial hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat, recurentul critică decizia instanței de apel, din punct de vedere al prezenței temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stabilește că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când *motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*.

Astfel, partea acuzării critică decizia instanței de apel din considerentul motivării deficitare și contradictorii a soluției pronunțate, în partea achitării inculpatului Mîndîcanu Evgheni, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal.

Având în vedere argumentele invocate în recurs, Colegiul penal lărgit reține că potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

De asemenea, Colegiul penal lărgit menționează, că potrivit jurisprudenței

naționale, practicii judiciare constante, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală.

Se consideră că fondul cauzei nu a fost rezolvat când în considerentele hotărârii primei instanțe nu se arată dacă există sau nu fapta imputată, dacă inculpatul este sau nu vinovat, dacă există circumstanțe care atenuază ori agravează răspunderea inculpatului, dacă trebuie ori nu admisă acțiunea civilă ș.a. Fondul cauzei se va considera nerezolvat ori de câte ori prima instanță nu a examinat și nu s-a pronunțat asupra chestiunilor de fond ale procesului, vizând problema vinovăției, a răspunderii penale sau civile ori a nevinovăției lui în comiterea infracțiunii imputate.

Totodată, una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Instanța de recurs constată, că în speță instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale expuse supra și practica judiciară constantă cu privire la forma și specificul întocmirii hotărârilor judecătorești.

În acest sens, Colegiul penal lărgit relevă că motivarea soluției instanței de apel cu privire la achitarea inculpatului Mîndîcanu Evgheni, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, este una contradictorie, iar sub acest aspect se reține prezența temeiului de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală – *motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.*

Cu referire la aceste aspecte, instanța de recurs menționează că deși instanța de apel a reținut că inculpatul Mîndîcanu Evgheni, a fost pus sub învinuire și condamnat în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, în următoarele circumstanțe: *„Mîndîcanu Evgheni, activând în calitate de administrator al SCL „N. Iorga 34/36/38”, ales în baza unui contract de administrare fiduciară din 21 iunie 2010 al adunării generale a locatarilor blocurilor locative, amplasate pe str. xxxxx din xxxxx, în perioada de timp de la 26 ianuarie 2011 și până în luna februarie 2014...”, și în același timp motivând că o astfel de entitate economică nu există, deoarece nu a fost supusă înregistrării de stat, totuși această instanță în mod contradictoriu a ajuns la concluzia că inculpatul Mîndîcanu Evgheni, nu are calitatea specială de subiect al infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal.*

Sub acest aspect, instanța de recurs precizează că în descriptivul deciziei contestate, instanța de apel pe de o parte a enunțat concluzia potrivit căreia *„...o asemenea entitate economică nu există, or, aceasta nu a fost înregistrată în Registrul de Stat al persoanelor juridice...”, iar pe de altă parte face trimitere la hotărârea Curții de Apel Economice din 23 ianuarie 2012, prin care a fost dispusă lichidarea APLP nr. 47/52, prezenta hotărâre servind drept temei pentru radiere a*

APLP nr. 47/52 din Registrul de Stat al Întreprinderilor (f.d.136-137, vol.I).

Astfel că, din materialele cauzei rezultă că *APLP nr. 47/52, a fost radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice, la data de 15 mai 2015*, potrivit deciziei Camerei Înregistrării de Stat privind radierea persoanei juridice din 15 mai 2015 (f.d.26, vol.IV). Or, la data de 23 ianuarie 2012, a fost dispusă lichidarea întreprinderii, iar la 15 mai 2015, aceasta a fost radiată din Registrul de Stat al persoanelor juridice.

Mai mult, instanța de recurs constată că în susținerea concluziei potrivit căreia Mîndîcanu Evgheni, nu are calitatea specială de subiect al infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, deoarece acesta a fondat SCL „N. Iorga 34/36/38”, dar care nu a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice, instanța de apel a reținut și informația din data de 12 februarie 2014, eliberată de Camera Înregistrării de Stat referitor la APLP nr. 47/52, din care rezultă că la 26 ianuarie 2011 a fost inițiată procedura de lichidare a întreprinderii, însă despre radierea APLP nr. 47/52 din Registrul de Stat al persoanelor juridice, nu a parvenit informație (f.d.174-176, vol.I).

În acest context, Colegiul penal lărgit reține o motivare contradictorie a soluției instanței de apel în partea achitării inculpatului de învinuirea înaintată în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, deoarece deși această instanță a reținut că Mîndîcanu Evgheni, a activat în calitate de administrator al SCL „N. Iorga 34/36/38”, ales în baza unui contract de administrare fiduciară din 21 iunie 2010, în perioada de timp de la 26 ianuarie 2011 și până în luna februarie 2014, și reținând totodată hotărârea Curții de Apel Economice din 23 ianuarie 2012, prin care s-a dispus lichidarea APLP nr. 47/52, precum și informația din 12 februarie 2014, eliberată de Camera Înregistrării de Stat referitor la APLP nr. 47/52, din care rezultă că la această dată, întreprinderea nu era radiată, totuși concluzionează că Mîndîcanu Evgheni nu este subiect al infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, din motiv că entitatea nu a fost supusă înregistrării de stat.

Or, inculpatul Mîndîcanu Evgheni se învinuiește în baza art. 335 alin. (1¹) Cod penal, că a săvârșit infracțiunea în perioada de timp de la 26 ianuarie 2011 și până în luna februarie 2014, atunci când APLP nr. 47/52, încă nu era radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice.

De asemenea, instanța de recurs consideră necesar să evidențieze și faptul că la materialele cauzei sunt anexate și cereri de chemare în judecată cu privire la încasarea datoriei, semnate de către Mîndîcanu Evgheni, acesta fiind în calitate de Președinte al consiliului administrativ al APLP nr. 47/52 (f.d.29, vol.IV), și ulterior în calitate de administrator-lichidator al APLP nr. 47/52 (f.d.32, vol.IV).

De altfel, deși din conținutul dispozitivului deciziei instanței de apel rezultă că inculpatul Mîndîcanu Evgheni, a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, și anume că nu s-a demonstrat calitatea specială a

inculpatului, însă în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a desfășurat o motivare contradictorie în ceea ce privește circumstanțele stabilite, prin prisma probatoriului administrat.

În acest context, Colegiul penal lărgit notează, că modalitatea de motivare a soluției instanței de apel cu privire la achitarea inculpatului Mîndîcanu Evgheni de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, este neclară, pe când potrivit prevederilor legislației procesuale și practicii judiciare, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, în prezenta speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare, în partea achitării inculpatului Mîndîcanu Evgheni de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

12. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iulie 2021, în cauza penală în privința lui **Mîndîcanu Evgheni xxxxx**, în partea achitării inculpatului Mîndîcanu Evgheni de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) Cod penal, și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest decizia contestată, se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 iunie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie